

Informatie groep 3

2018-2019

Leerkrachten

Maandag en dinsdag: Marjolein de Vlieger

Woensdag, donderdag en vrijdag: Mirjam Touw

Naar binnen in groep 3

De kinderen van groep 3 komen via het voorplein de school in.

Ze mogen aan het begin van het schooljaar door de ouder(s) in de klas gebracht worden.

De kinderen kunnen u dan de klas en hun werkjes laten zien. Dit gaan we tot de herfstvakantie rustig afbouwen. Vanaf die tijd blijven de kinderen even buiten spelen tot de eerste bel gaat om 8.25 uur. Zij nemen daarna zelf hun tas, pauzehapje enz. mee naar binnen, en komen binnen in de rij. Natuurlijk blijft u voor of na schooltijd van harte welkom in de klas om af en toe het werk van uw kind te bekijken.

Dagindeling

Hoe ziet zo'n dag er nu uit in groep 3? Hier een stukje van de woensdagochtend:

<i>Tijd</i>	
8.20-8.35	Inloop Spelletje / werkje Stillezen Trainen veilig en vlot
8.35-9.00	Bijbelverhaal
9.00-9.45	VLL Kern 1 dag 1 Veilig en vlot blz. 1,2 Werkboek blz. 1,2,3 Leesboek blz. Veilig gespeld blz. 1,2
9.45-10.00	Schrijven letter p Oefenboekje Schrift 3a blz. letter p

We starten de dag met een inloop. De kinderen van groep 3 beginnen dan allemaal aan hun tafel met een werkje, lettertraining, lezen van woordrijtjes, stillezen of extra leestraining door de leerkracht.

Daarna is het tijd voor de dagopening. De kinderen krijgen soms kort gelegenheid iets te vertellen. Soms gaat het gesprek over een aangereikt onderwerp of iets met nieuwswaarde. We zingen een welkomstlied en bidden met elkaar en zingen liedjes. Er worden twee bijbelverhalen per week verteld. We gebruiken hiervoor de methode *Kind op Maandag*. Twee keer per week wordt een *Leefstijlles* gegeven. Daarna wordt een begin gemaakt met de opdrachten voor de groep.

Verkeerslicht

Voor het zelfstandig werken in de groep wordt het stoplicht ingezet.

Kinderen leren zo omgaan met uitgestelde aandacht, zelf problemen oplossen, elkaar helpen en er is tijd voor de leerkracht om extra uitleg te geven.

Rood	stil werken, niet praten, zo min mogelijk lopen
Oranje	je mag iets aan de juf vragen aan je tafel of zachtjes binnen je groepje
Groen	je mag overleggen binnen je groepje

Bij rood geeft de juf instructies aan een paar leerlingen, je kunt dan niets vragen. Als je het even niet weet, kun je verder gaan met een volgend onderdeel tot de juf weer beschikbaar is. Bij oranje loopt de juf rondes door de klas. Heeft een leerling een vraag? Dan kunnen de kinderen, door het blauwe blokje op de tafel te zetten, laten zien dat ze hulp nodig hebben. Ook mogen ze het zachtjes aan een groepsgenootje vragen.

Ook is er ruimte voor samenwerken. Bij groen mag je overleggen, vragen stellen en ook eventueel van je plaats af.

Godsdienst

We werken met de methode *Kind op Maandag*. Elke week wordt aan de kinderen een verhaal uit het dagelijkse leven van basisschoolkinderen verteld, als inleiding op de Bijbelverhalen. Elke maand is er een liedlijst voor alle groepen met leuke liedjes, die goed bij de verhalen of de tijd van het jaar passen. Die zingen we bij de maandsluiting. We vieren gezamenlijk het kerstfeest en het paasfeest. Eén keer per jaar is de scholendienst in de kerk.

Sociaal/emotionele vorming

We gebruiken in de hele school de methode *Leefstijl*. De kinderen worden zich bewust van waarden en normen. Door samen met klasgenootjes activiteiten te doen, leren ze goed met elkaar om te gaan, hun gevoelens te uiten, beslissingen te nemen en hun zelfvertrouwen te vergroten. De volgende 6 thema's komen aan de orde:

1. De groep? Dat zijn wij!
2. Praten en luisteren
3. Ken je dat gevoel
4. Ik vertrouw op mij
5. Iedereen is anders, allemaal gelijk
6. Lekker gezond

Lezen en taal

In groep 3 wordt een start gemaakt met het technische lezen. De leesmethode *Veilig Leren Lezen* sluit heel goed aan op de werkwijze van Schatkist, die in groep 1 en 2 wordt gebruikt. Alle aspecten van de lees- en taalontwikkeling komen aan bod. Er is aandacht voor de uitbreiding van de woordenschat. Een juiste leesteknik is belangrijk, maar ook leesbeleving en leesbegrip komen aan de orde. Veel lessen worden gegeven via het digitale schoolbord in de groep. We werken met de *nieuwe KIM*-versie van Veilig Leren Lezen.

We beginnen met kern Start. Daarna volgen 11 kernen. Tot slot Kern Afsluiting. Elke kern heeft een eigen kleur. Dat is overzichtelijk voor de kinderen. Bij elke kern hoort een voorleesboek met het Ankerverhaal. Hierin wordt klassikaal het thema van de kern geïntroduceerd. Het verhaal wordt een aantal keren verteld. Hierbij veel aandacht voor woordenschatuitbreiding.

Per kern komen 5 nieuwe woorden aanbod en worden 5 nieuwe letters aangeleerd. Zo'n letter staat de hele dag centraal met de oefeningen op het digibord. Met die letter worden meteen ook opdrachten gemaakt in het klikklakboekje en met de magnetische letterdozen.

We werken met leesboekjes en werkboekjes. Het werk kan op twee niveaus worden aangeboden: maan- en zonmateriaal. Na kern start wordt aan de hand van toetsing bepaald welke kinderen met zonmateriaal gaan werken.

Maan-werk is de basisstof, dat is voor alle kinderen hetzelfde.

Zon-werk wordt aangeboden aan kinderen die daaraan toe zijn.

Gaat het leesproces niet zo snel, dan kan het kind oefenen met minder moeilijk leeswerk: *Ster*-materiaal. Zij krijgen dagelijks extra instructie. Ook voor hen is maanwerk de basisstof. Kinderen die meer uitdaging leuk vinden, kunnen aan de slag met *maan/zon* materiaal.

Het idee achter deze werkwijze is: Elk kind werkt op eigen niveau en toch samen.

In de leesboekjes van kern 1 t/m 6 (maan-zon) staan ook veel samen-lees-verhalen.

Leerlingen in de zongroep hebben ook een eigen zon leesboek.

Per kern is er een leesoefenboekje: *Veilig en vlot* (maan en zonversie). Per nieuwe letter zijn 6 bladzijdes om die letter in te slijpen, woorden met die nieuwe letter te trainen, te herhalen, deze woorden in een tekst te lezen, leestempo te verhogen enz.

Voor spelling zijn per kern aparte boekjes beschikbaar: *Veilig gespeld*. Hiermee oefenen de kinderen het spellen van woorden en zinnen. Het boekje is bestemd voor maan en zon niveau. Voor zonkinderen zijn er snuffelpagina's met moeilijkere woordtypen.

Tijdens de ochtendles worden nieuwe woorden en letters geïntroduceerd.

Er is een basisles, gericht op technische leesvaardigheden, zoals lezen en spelling en een integratieles, gericht op ontwikkelen van leesplezier, interactief voorlezen, mondelinge taal en woordenschat.

Na de instructie gaan de kinderen zelfstandig aan de slag. Er is dan tijd voor extra hulp aan een groepje leerlingen. Voor snelle leerlingen is er vaak een extra opdracht. Het werk is te vinden op het kiesbord, bovenste rij.

Vervolgens kan het geleerde op allerlei manieren verwerkt worden. Kinderen kunnen uit de activiteiten op de onderste rij van het kiesbord hun keuze maken.

Enkele verwerkingsvormen: letterdoos, klikklakboekje, stillezen, schrijfofdracht, extra werkblad, speelleeset enz.

Na elke kern volgt een toetsing. Voor elk kind is er een letterkennistoets en een woordleestoets op niveau, om te kijken of ze de geleerde woorden en letters beheersen. De leerkracht voert de resultaten in en kan, als dat nodig is, daarna extra gaan oefenen met de leerlingen. De lijst met woordjes wordt na elke kern meegegeven naar huis. U kunt samen thuis de woordjes lezen.

Er zijn enkele belangrijke toetsmomenten bij Veilig Leren Lezen:

1. de herfstsignalering, na kern 3
2. de wintersignalering, na kern 6
3. de lentesignalering, na kern 9
4. de eindsignalering, na kern 11

Naast de methodetoetsen worden ook de AVI-leestoets en de DMT-leestoets afgenomen in groep 3. De data staan in de kalender vermeld.

In kern start en kern 1 t/m 6 worden alle letters en tweetekenklanken aangeleerd. Overzicht:

Kern Start: i, k, m, s

Kern 1: p, aa, r, e, v

Kern 2: n, t, ee, b, oo

Kern 3: d, oe, z, ij, h

Kern 4: w, o, a, u, j

Kern 5: eu, ie, l, ou, uu

Kern 6: g, au, ui, f, ei

Later volgen: sch, ch en ng, nk.

De letters worden op het letterbord geplaatst en geoefend.

De letters zijn hierop verdeeld in letterfamilies:

korte klinkers, lange klinkers, tweetekenklanken, medeklinkers.

Vanaf kern 7 komen zijn er aparte leesboekjes voor maan en zonlijn. De inhoud van de boekjes sluiten aan op het ankerverhaal. Nu komen lastige woordtypen aan bod, waarvan de koppeling tussen letters en klanken niet doorzichtig is. Er komt de aandacht voor de uitzonderingen. De woorden en zinnen worden langer. Spelling en leesbegrip worden steeds belangrijker.

Ook werken de kinderen op de chromebooks met een programma van VLL.

Wat kunt u doen?

- Toon belangstelling voor het werk van uw kind, zij doen erg hun best!
- Als u samen met uw kind leest... benoem de letters bij hun klank en niet volgens het alfabet. Dan raakt het kind in de war.
- Kies leeswerk dat niet te moeilijk is; het kind moet plezier in lezen krijgen en houden.
- Bij nieuwe woorden altijd **zoemend lezen!** Zoemend lezen houdt in dat een leerling tijdens het lezen van een woord de klanken van het woord aanhoudt en verbindt, zoals vvvvissss.
- U kunt thuis oefenen met het leesprogramma van VLL Kim.

Tutorlezen

Na de Cito Leestoetsen Midden groep 3 (M3) gaan de kinderen van groep 3 ook meedoen aan het tutor lezen. Elk kind krijgt een goede lezer uit de bovenbouwgroepen toegewezen om 2 keer per week samen een kwartiertje te lezen.

Schrijven

We gebruiken de nieuwe methode *Pennenstreken*. Deze methode is afgestemd op onze leesmethode. Het leren lezen en schrijven van de letters gaat hand in hand.

Bij het schrijven letten we op:

1. De juiste schrijfhouding
2. De goede potloodvoering
3. Ligging van het schrift
4. Schrijfwijze van de letters

We schrijven met een driehoekig potlood, indien nodig met een opzetstuk.

Twee keer per dag is er een schrijfles. We maken dagelijks gebruik van het digibord voor de uitleg van de schrijfhouding en de schrijfwijze van de letters. Andere klassikale hulpmiddelen zijn de letterposter, letterkalender en de plastic lettervormen. Voor de kinderen zijn ook uitlegkaarten beschikbaar. Er zijn 3 schrijfschriftjes en oefenschriftjes. Ook is er een speciaal cijfer schrijfschrift. Vanaf de eerste schoolweek leren we de cijfers op de goede manier te schrijven.

Na het aanleren van de schrijfletters wordt begonnen met het aan elkaar schrijven van de letters. Aan het eind van het jaar schrijven we alle woordjes aan elkaar.

Rekenen

We werken met de methode *Reken zeker*. In groep 2 is hiermee gestart.

Reken zeker is een nieuwe eigentijdse rekenmethode. Reken zeker houdt rekening met de meest recente inzichten op het gebied van rekenonderwijs en maakt van rekenen een helder en aantrekkelijk vak.

Uitgangspunten van Reken zeker zijn:

- Alle kinderen kunnen leren rekenen
- Kinderen ontwikkelen zelfvertrouwen door veel te oefenen en herhalen
- Aandacht voor automatiseren
- De aanpak is systematisch: in kleine stapjes
- Eén onderwerp per les, soms een week lang
- De sommen zijn haalbaar voor iedereen
- Goed evenwicht tussen instructie en zelfwerkzaamheid
- Alle kinderen worden bij de les gehouden

Hoe is de les opgebouwd:

- Voor alle kinderen korte klassikale instructie
- Daarna naar behoefte extra uitleg voor rekenzwakke kinderen
- Meer sommen voor goede rekenaars
- En uitdaging en verdieping voor de koplopers in de klas

We werken in blokken van 4 weken, waarna toetsing en herhaling plaatsvindt.

Elk kind rekt in een werkboekje, waarin ook de aanpak staat en een extra hulptekst wordt aangegeven. Er zijn 5 werkboekjes.

Er is ook *Speurwerk*, een boek met verdiepingsoopdrachten dat na enige tijd ingezet kan worden voor leerlingen die extra uitdaging nodig hebben.

De lessen worden via het digibord aangeboden, het programma heet: dokter Digi. De werkbladen uit het werkboek van de leerlingen kunnen groot op het bord worden geprojecteerd.

Naast de methode toetsing wordt twee keer per jaar de CITO rekentoets afgenomen. De data staan in de kalender vermeld.

De leerlingen leren dit schooljaar:

Uitspraak, schrijfwijze, kenmerken

- begrippen evenveel, minder/meer
- cijfer 1 t/m 10,
- groepjes aanvullen tot 4
- is gelijk aan
- uitleg tekens + en =
- begrippen erbij of plus en
- begrippen is gelijk aan of is
- optelsom: notatie en uitspraak
- minteken: eraf of min
- aftreksom
- begrip 'verdeel' en 'splits'

Tellen, doortellen, terugtellen

- tellen en terugtellen t/m 25

Ordenen en getallenreeksen

- ordenen van minst naar meest en omgekeerd
- wat hoort bij elkaar
- groepjes maken 2,3,4,5,6,10
- vormen in het juiste groepje onderbrengen
- reeksen aanvullen

Optellen, aftrekken splitsen

- optellen eenheden + eenheden t/m 10, contextsom optellen
- aftrekken eenheden - eenheden t/m 10, contextsom aftrekken
- splitsen t/m 25
- optellen T + E, t/m 20, met MAB
- aftrekken T - E t/m 20 niet over tiental, MAB
- E + E, over tiental, met tussenstap en MAB
- T - E, over tiental, met tussenstap en MAB

Meten

- meetinstrument liniaal
- begrip meten
- maateenheid cm
- lijnen meten en tekenen t/m 10 cm
- lijnen verlengen
- maateenheid dm
- optellen en aftrekken dm en cm
- omzetten van cm naar dm en van dm naar cm
- lijnen van dm + cm meten en tekenen
- meetinstrument weegschaal
- begrip wegen
- maateenheid kilo
- weegschaal aflezen t/m 10 kg
- referentiematen gewicht: licht- zwaar
- kilo's optellen
- splitsen met kilo's t/m 10 kilo
- gewichten aanvullen met 1, 2 en 5 kilo
- contextsom wegen
- maatbeker
- maateenheid liter
- maatbeker aflezen
- emmer, gieter, t/m 10 liter
- liters optellen uitrekenen
- rekenen met inhouden van 1, 2 en 5 liter

Tijd

- verschillende soorten klokken
- heel en half uur
- grote en kleine wijzer
- hele uren aflezen t/m 12
- contextopgaven tijd

Getallenstelsel

- getallenlijn
- 20-veld
- even en oneven
- getallenlijn tot en met 30

Vormen

- vormenreeks afmaken met kleur
- zelf een reeks maken
- blokjes tellen in 3-D figuur
- aangeven welke bouwsels bij elkaar horen
- contextopgave vormen

Geld

- euromunten en biljetten: € 1, 2, 5, 10, 20, 50 MAB = telmateriaal / blokjes
- geld koppelen aan cijfers
- geldsommen: optellen en aftrekken, t/m € 21
- gepast betalen met € 1, 2, 5 en 10, t/m 21

Bewegingsonderwijs

We gymmen elke week op maandag en donderdag, aan het begin van de ochtend. We willen u daarom vragen om op deze dagen uiterlijk 08.25 uur in de klas te zijn, zodat we echt om 08.30 uur kunnen gaan lopen.

Denkt u aan gymkleding en gymschoenen (geen voetbalschoenen)?

Als het kind geen gymspulletjes bij zich heeft, gymt het op blote voeten in het ondergoed. De gymtas moet na elke les weer mee naar huis worden genomen.

Op maandag en donderdag dus graag makkelijke kleding aan! Veters alleen wanneer uw kind zelf veters kan strikken. Liever geen maillots, kleren met veel knoopjes of andere lastig aan te krijgen kleding.

Ook is er dit jaar weer een sportdag in juni.

Muziek

Voor muziekles is de methode *Vier muziek met* in gebruik.

We zingen liedjes, spelen op instrumenten en klappen ritmes.

Naast de methodeliedjes worden ook veel andere liedjes gezongen.

Ook zingen we liedjes uit de bundel *Eigenwijs* via het digibord.

Zaakvakken

We hebben voor wereldoriëntatie de methode *De Zaken*. Het is een uitdagende methode voor groep 3 en 4, die vakken als aardrijkskunde, geschiedenis, natuur en techniek dichterbij de kinderen brengt. Het is een soort kennismaking met deze

zaakvakken. De onderwerpen sluiten aan bij de belevingswereld van de kinderen. Het zijn nl. de thema's uit de leesmethode VLL Kim. Veel lessen zijn digitaal. Ook wordt door de kinderen in een werkboekje gewerkt. Voor het onderdeel natuur en techniek volgen we ook tv lessen:

Huisje, boompje, beestje.

Beeldende vorming

Voor dit vak kunnen we lessen kiezen uit de methode *Moet je doen*, waarin aandacht is voor cultuur en creativiteit.

We knutselen meestal op dinsdag- of vrijdagmiddag, eventueel kunt u rekening houden met de kleding van uw kind.

Talenterondes

'Ruimte voor talent zodat je kunt zijn wie je bent!' In dit kader willen we volgend jaar vier talenterondes organiseren voor groep 3 t/m 8. De kinderen werken onder schooltijd één middag per week, 4 weken op rij, aan een onderdeel waar hun talent en/of interesse ligt bijvoorbeeld dans, drama, muziek, techniek, ICT, handvaardigheid, spel, sport enz. De talenterondes zullen plaats vinden in november (4x vrijdagmiddag), januari (4x dinsdagmiddag), maart/april (4x vrijdagmiddag) en mei/juni (4x dinsdagmiddag). We hebben u hier als ouder hard bij nodig. Wat is uw talent? Kunt u dit overbrengen op de kinderen? Geef u op om met ze te dansen, zingen, zagen, breien, knutselen, enz. enz.

Engels

Wij gebruiken voor Engelse les de digitale methode *Groove me*. De kinderen krijgen elke week les. Het accent in groep 3 ligt op het Engels begrijpen en spreken. Dit gaat bij Groove me aan de hand van leuke liedjes en spelletjes.

Schooltv

Leesdas, Lettervos, Boekentas - over lezen

Huisje, boompje, beestje - over natuur en techniek

Verkeer

Verkeerslessen worden gegeven uit de methode *Rondje Verkeer* en de digitale verkeerskalender. Aan de hand van kijkplaten, verhalen en liedjes wordt de theorie geleerd. We brengen de theorie in praktijk tijdens speciale oversteeklessen. Groep 3 maakt ook een educatieve wandeling door het dorp. Hierbij wordt een beroep gedaan op assistentie van ouders. Februari is de verkeersmaand voor de kinderen van groep 1, 2 en 3.

Leerlingvolgsysteem (LVS)

De kinderen worden gevolgd in hun ontwikkeling op sociaal-emotioneel gebied en op de verschillende leergebieden. De resultaten worden in het archief bewaard. Op sociaal-emotioneel gebied wordt de observatielijst van de methode *Zien* gebruikt.

In groep 3 worden de kinderen voor de leergebieden een aantal keren getoetst. Deze toetsen worden naast de methodetoetsen afgenomen.

De volgende Niet-Methode toetsen staan op het programma:

- CITO spelling
- CITO rekenen
- AVI leestoets
- DMT leestoets
- CITO woordenschat

Dit zijn landelijk genormeerde toetsen.

De toets momenten Midden 3 (M3) en Eind 3 (E3) staan vermeld in de kalender van De Molenwiek. Na de toetsing wordt bepaald of het kind extra begeleiding nodig heeft.

De resultaten worden aan de ouders getoond en besproken op de spreekavonden.

De toetsresultaten zijn voor ouders zichtbaar in Parnassys.

Hoe gaat een Cito-toets?

- Signaleren: We nemen een toets klassikaal af en kijken het na. De resultaten daarvan worden verwerkt in het leerlingrapport. Dit gebeurt digitaal.
- Analyseren: Bij kinderen die uitvallen wordt vastgesteld op welk vlak er eventuele problemen liggen. Vervolgens wordt er gekeken of die leerling bij de methode toetsen ook uitvalt.
- Handelen: Als dat zo is kunnen we bepalen welke gerichte hulp we kunnen bieden.

Goede Doelenpotje

Dagelijks kunnen de kinderen geld meenemen. Met deze bijdragen worden diverse acties gesteund. Elk jaar kiezen we voor 2 (actuele) projecten, die kinderen aanspreken. U leest hierover in de weekbrief. Dit najaar staat actie *Schoenmaatjes* op het programma.

Fruit eten

Er zijn op school drie dagen waarop alle kinderen fruit mee naar school nemen: dinsdag, woensdag en donderdag. Op de maandag en vrijdag mag dit dus eventueel ook een koekje zijn.

Ook zullen we een periode fruit op school krijgen. U krijgt hierover van te voren informatie.

Klassenouders

Frederique en Jolanda, moeders van Thom en Bjorn.

Maandsluitingen

Onze maandsluiting is op 30 november 2018.

Verjaardag vieren

In groep 3 kunnen de ouders de verjaardag van het kind meevieren. Wij beginnen om 09.45 uur. We zingen en de jarige trakteert de kinderen van de eigen klas. Daarna mag de jarige met 2 vriendjes tijdens de eerste pauze bij de leerkrachten langs.

We hopen op gezonde traktaties, ook voor de leerkrachten!

Verjaardag juffen en einde schooljaar (bericht van de OR)

De klassenmoeders van de groepen maken samen met de kinderen iets voor de verjaardagen van de juffen. Kinderen zijn niet verplicht hier aan mee te doen, maar het is wel leuker. Er worden niet perse gezamenlijke cadeautjes gedaan. Ieder kind is vrij om zelf wat kopen.

Excursies

De kinderen van groep 3 gaan dit jaar ook een paar keer op excursie. Dat zijn bijzonder leerzame momenten. Wij schrijven jaarlijks in op natuurlessen van het *Hoeksche Waards landschap*.

Computer

De kinderen werken vanaf een bepaald moment regelmatig op de chromebooks, o.a. met de computerprogramma's van *Veilig Leren Lezen* en *Reken zeker*.

Dit schooljaar kan ook thuis geoefend worden met de thuisversie van *Veilig leren lezen Kim*.

Tot slot

Als u iets te vragen of te melden heeft, kunt u altijd even bij ons na schooltijd langskomen. Mocht het wat meer tijd kosten, dan graag even een afspraak maken. U kunt gebruik maken van e-mail voor bv. het doorgeven van een tandartsafspraak enz. Ook ligt er bij de ingang van de klas een agenda waarin u een mededeling kunt schrijven. Afspraken van bijv. fysiotherapie, logopedie, het liefst zoveel mogelijk buiten school plannen zodat uw kind niet teveel mist.

Wij hopen dat er dit jaar een goede samenwerking zal zijn en dat de kinderen een fijne, leerzame tijd zullen hebben in groep 3!

Marjolein Holster en Mirjam Touw.